

Nelegální práce – výkon práce mimo základní pracovněprávní vztah

Abstrakt

Tématem této diplomové práce je nelegální zaměstnávání dle ust. § 5 písm. e) bodu 1 zákona č. 435/2006 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Práce se zabývá výlučně naplňováním definice nelegální práce výkonem práce mimo pracovněprávní vztah, tedy situacemi, kdy dochází buď k zastírání výkonu závislé práce, k jejímu výkonu bez platně uzavřené pracovní smlouvy či k výkonu práce na zkoušku. Hlavním cílem této práce je propojit oblast zaměstnanosti s oblastí správního trestání a získat tak ucelené poznatky ohledně nelegální práce a jejího trestání. Práce přináší detailní analýzu současné právní úpravy nelegální práce a propojuje její znění s vybranou judikaturou, čímž vytváří komplexní přehled v řešené problematice.

Tato diplomová práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. V první části se diplomantka zaměřuje na definici pojmů závislá činnost a závislá práce, jež jsou nezbytné pro pochopení problematiky výkonu práce mimo pracovněprávní vztah.

Ve druhé části této práce jsou podrobně popsány možnosti naplnění definice nelegální práce, přičemž její významná pasáž je věnována fenoménu tzv. švarcsystemu, tedy označení pro zastírání pravé povahy vztahů na pracovišti účelovým předstíráním výkonu samostatného povolání. Práce se však v této části věnuje i neméně zajímavé problematice faktického pracovního poměru.

V třetí kapitole nahlíží diplomantka na nelegální práci jako na správní delikt a věnuje se problematice správního trestání tohoto jednání. Zevrubně analyzuje metody užívané Inspekcí práce k odhalování nelegální práce včetně jednotlivých zásad ukládání správních trestů hrozících za tato jednání

Závěrečná část této práce představuje převedení teoretických poznatků diplomantky do praxe, neboť v této části diplomantka analyzuje vybraná rozhodnutí OIP vydaná v roce 2020, jimiž bylo sankcionováno umožnění výkonu nelegální práce. V této části také diplomantka charakterizuje zásadní problémy potírání nelegální práce a nabízí jejich řešení *de lege ferenda*.

Klíčová slova: nelegální práce, závislá práce, švarcsystem